

Toelichting bij de richtlijn (EU) 2022/2464 betreffende de duurzaamheidsrapportage door ondernemingen

Omzetting in Belgisch recht

Studiedag 1 oktober 2024

Karen Hofmans - Algemene Directie Economische Reglementering

Overzicht van de presentatie

Vooraf: een toelichting over de verplichtingen nav de omzetting NFRD-richtlijn

CSRD

- Inhoud: welke duurzaamheidsinformatie?
- Verstrekking van duurzaamheidsinformatie aan werknemersorganisaties
- Toepassingsgebied en gefaseerde inwerkingtreding

Overzicht van de presentatie

CSRD

- Assurance: wie mag een oordeel geven over de duurzaamheidsinformatie?
- Sancties
- Stand van zaken omzetting richtlijn in Belgisch recht

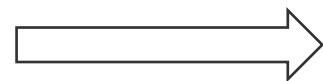

Inleiding: boekhoudrichtlijn – NFRD - CSRD

Boekhoudrichtlijn (RL 2013/34/EU) =
Geharmoniseerde regels voor het opmaken van de
jaarrekening, de boekhoudkundige waarderingsregels,
het jaarverslag en de wettelijke controle op de
jaarrekening

+

NFRD, voegt het niet-financiële gedeelte toe
Geharmoniseerde regels voor de rapportage van niet-
financiële informatie

CSRD vervangt NFRD

Inleiding: boekhoudrichtlijn – NFRD - CSRD

Boekhoudrichtlijn (RL 2013/34/EU) – artikel 1

Toepassingsgebied

Ondernemingen die vermeld staan in Bijlage I

Voor België worden hiermee de naamloze vennootschappen, de besloten vennootschappen en de coöperatieve vennootschappen bedoeld (en eventueel de VOF en de CommV waarvan de vennoten rechtspersonen met beperkte aansprakelijkheid zijn).

Ter herinnering: NFRD

- Te rapporteren thema's: milieuaangelegenheden, sociale aangelegenheden, personeel, eerbiediging van mensenrechten, maatregelen tegen corruptie en omkoperij

- Rapporteringssystemen: internationale, Europese en nationale kaders (GRI, EMAS, OESO, ...)
 - Europese Commissie heeft “non-binding guidelines” uitgewerkt
 - Klimaatspecifieke guidelines in 2019 (geen EU standaard)

- Comply or explain-principe
- Afzonderlijke rapportering is toegelaten
- Geen verplichte assurance

Ter herinnering NFRD in België

Omzetting Belgisch recht: art. 3:6, § 4 en 3:32, § 2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen

Voor organisaties van openbaar belang (genoteerde vennootschappen, kredietinstellingen, verzekeraars en herverzekeraars) met meer dan 500 werknemers en die minstens één van de volgende criteria overschrijden:

jaaromzet: 34 000 000 euro;
balanstotaal: 17 000 000 euro.

Duurzaamheidsinformatie

Informatie over drie thema's ("ESG")

- Milieu (E): klimaat, waterproblematiek, grondstofgebruik, circulaire economie, vervuiling, biodiversiteit, ecosystemen;
- Sociaal (S): gelijke kansen, gendergelijkheid, ontwikkeling van vaardigheden en opleiding, werknemers met een beperking, arbeidsomstandigheden, maar ook mensenrechten, fundamentele vrijheden, ILO-verklaring, ILO-conventies, EU Charter fundamentele rechten;
- Bestuur (G): samenstelling en rol organen (gender), zakenethiek, bedrijfscultuur, lobbying, management van zakenrelaties, maatregelen tegen corruptie en omkoperij, interne controle en risicomanagement

Inhoud duurzaamheidsinformatie

- een korte beschrijving van het bedrijfsmodel en de strategie van de onderneming, met inbegrip van:
 - de *veerkracht* van het bedrijfsmodel en de strategie van de onderneming tav risico's in verband met duurzaamheid;
 - de *kansen* voor de onderneming op het gebied van duurzaamheid;
 - de *plannen* van de onderneming (investerings, uitvoeringsmaatregelen);
 - zijn deze plannen verenigbaar met transitie naar duurzame economie, beperking opwarming van de aarde, doelstelling klimaatneutraal in 2050, eventueel blootstelling afhankelijkheid van koolwaterstoffen (steenkool, aardolie, aardgas)?
 - rekening houden met de belangen van de *belanghebbenden* van de onderneming en met de effecten van de onderneming op duurzaamheid;
 - de *wijze* waarop de strategie van de onderneming tav duurzaamheid is uitgevoerd.

Inhoud duurzaamheidsinformatie

- een beschrijving van de door de onderneming vastgestelde tijdsgebonden doelstellingen met betrekking tot duurzaamheid

(= onder andere, de doelstellingen over de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 en 2050, de beschrijving van de uitvoering en de wetenschappelijke basis van de milieudoelstellingen van de onderneming)

- een beschrijving van de rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen ten aanzien van duurzaamheid en de expertise van de personen om toegang te hebben tot die organen
- informatie over de eigen activiteiten en over de waardeketen van de onderneming, met inbegrip van haar eigen activiteiten, haar producten en diensten, haar zakelijke betrekkingen en haar toeleveringsketen (+ overgangsbepaling van drie jaar)

Inhoud duurzaamheidsinformatie

- beschrijving van de zorgvuldigheidsprocedures (inclusief de maatregelen die de onderneming neemt om de negatieve effecten te voorkomen, te beperken, te verhelpen of te beëindigen en het resultaat van dergelijke maatregelen)
- beschrijving van de voornaamste risico's voor de onderneming en hoe de onderneming die risico's beheert
- de relevante indicatoren ivm het bovenstaande (KPI's)

Inhoud duurzaamheidsinformatie

- Verwijzing van duurzaamheidsinformatie naar corresponderende cijfers van de jaarrekening en de informatie in het jaarverslag
- Safe harbor clause (optie, opgenomen in het voorontwerp van wet)

“De lidstaten kunnen toestaan dat informatie betreffende ophanden zijnde ontwikkelingen of zaken waarover wordt onderhandeld, in uitzonderlijke gevallen wordt weggelaten indien naar de behoorlijk gerechtvaardigde opvatting van de leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen, handelend binnen het kader van de hun krachtens het nationaal recht toegewezen bevoegdheden en met collectieve verantwoordelijkheid voor dat standpunt, de openbaarmaking van dergelijke informatie ernstige schade zou toebrengen aan de commerciële positie van de onderneming, mits het weglaten van die informatie niet in de weg staat aan een getrouw en evenwichtig begrip van de ontwikkeling, de resultaten en de positie van de onderneming alsmede van de effecten van haar activiteiten.”

- Verslaglegging gebeurt volgens EU standaarden voor duurzaamheidsrapportage (ESRS) en in het ESEF-formaat
- Principe van dubbele materialiteit

Vereenvoudigde verslaglegging

= enkel voor (genoteerde) kleine en middelgrote ondernemingen

- een korte beschrijving van het bedrijfsmodel en de strategie van de onderneming
- een beschrijving van het beleid van de onderneming ten aanzien van duurzaamheidsfactoren
- de belangrijkste feitelijke of potentiële negatieve effecten van de onderneming op duurzaamheidsfactoren, en de maatregelen die zijn genomen om deze feitelijke of potentiële negatieve effecten vast te stellen, te monitoren, te voorkomen, te beperken of te verhelpen
- de voornaamste risico's voor de onderneming in verband met duurzaamheidsfactoren en hoe de onderneming die risico's beheerst
- de relevante indicatoren ivm het bovenstaande (KPI's)

Beperktere verslaglegging

= enkel voor niet-Europese (moeder) ondernemingen

- een korte beschrijving van het bedrijfsmodel en de strategie van de groep, met inbegrip van:
 - de *plannen* van de groep (investeringen, uitvoeringsmaatregelen);
zijn deze plannen verenigbaar met transitie naar duurzame economie, beperking opwarming van de aarde, doelstelling klimaatneutraal in 2050, eventueel blootstelling afhankelijkheid van koolwaterstoffen (steenkool, aardolie, aardgas)?
 - rekening houden met de belangen van de *belanghebbenden* van de groep en met de effecten van de groep op duurzaamheid;
 - de *wijze* waarop de strategie van de groep tav duurzaamheid is uitgevoerd.
- een beschrijving van het beleid van de groep mbt duurzaamheid

Beperktere verslaglegging

- een beschrijving van de door de groep vastgestelde tijdsgebonden doelstellingen met betrekking tot duurzaamheid

(= onder andere, de doelstellingen over de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 en 2050, de beschrijving van de uitvoering en de wetenschappelijke basis van de milieudoelstellingen van de groep)

- een beschrijving van de rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen ten aanzien van duurzaamheid en de expertise van de personen om toegang te hebben tot die organen
- informatie over het bestaan van stimuleringsregelingen ivm duurzaamheid die aan leden van bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen worden aangeboden
- informatie over de eigen activiteiten en over de waardeketen van de groep, met inbegrip van haar eigen activiteiten, haar producten en diensten, haar zakelijke betrekkingen en haar toeleveringsketen (+ overgangsbepaling van drie jaar)
- de relevante indicatoren ivm het bovenstaande (KPI's)

Informatie aan werknemersorganisaties

Rol ondernemingsraad

Volgens de richtlijn CSRD:

- Management van de (moeder)onderneming informeert de werknemersvertegenwoordiging en bespreekt de duurzaamheidsinformatie + eventueel standpunt van de werknemersvertegenwoordiging

In België:

- Wet 20 september 1948 via de regeling van de ondernemingsraad

Jaarlijks duurzaamheidsinformatie verstrekken en bespreken, letterlijk

“De bescheiden die betrekking hebben op de jaarlijkse voorlichting worden aan de leden van de ondernemingsraad overgemaakt ten minste vijftien dagen voor de vergadering belegd om deze voorlichting te onderzoeken. Deze informatie moet verstrekt en besproken worden in de loop van de drie maanden die volgen op het afsluiten van het boekjaar. De vergadering van de ondernemingsraad, gewijd aan het onderzoek van deze voorlichting, heeft verplicht plaats voor de algemene vergadering tijdens welke de jaarrekening aan de aandeelhouders ter goedkeuring wordt voorgelegd. Het verslag van deze vergadering wordt aan de aandeelhouders medegedeeld ter gelegenheid van de vernoemde algemene vergadering. Bij ontstentenis van een ondernemingsraad, wordt deze bevoegdheid uitgeoefend door het comité voor preventie en bescherming op het werk. Bij ontstentenis van dit orgaan, wordt deze bevoegdheid uitgeoefend door de vakbondsafvaardiging”.

Toepassingsgebied en gefaseerde inwerkingtreding

Toepassingsgebied en gefaseerde inwerkingtreding

➤ Boekjaren vanaf 1 januari 2024

vennootschappen en groepen die al onder NFRD vallen (en dus al een verslag niet-financiële informatie opstellen)

Organisaties van openbaar belang (genoteerde vennootschappen, kredietinstellingen, verzekeraars en herverzekeraars) met meer dan 500 werknemers en die minstens één van de volgende criteria overschrijden:

jaaromzet: 34 000 000 euro;
balanstotaal: 17 000 000 euro.

Toepassingsgebied en gefaseerde inwerkingtreding

➤ Boekjaren vanaf 1 januari 2025

“grote vennootschappen” en “grote groepen”

Vennootschappen en groepen die minstens twee van de volgende drie criteria overschrijden gedurende twee opeenvolgende boekjaren:

- balans: 25 miljoen euro
- omzet: 50 miljoen euro
- gemiddeld personeelsbestand: 250

=> Aangepast aan de gedelegeerde Richtlijn (EU) 2023/2775 van de Commissie van 17 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de aanpassingen van de groottecriteria voor micro-ondernemingen, kleine, middelgrote en grote ondernemingen of groepen

Vrijstellingen

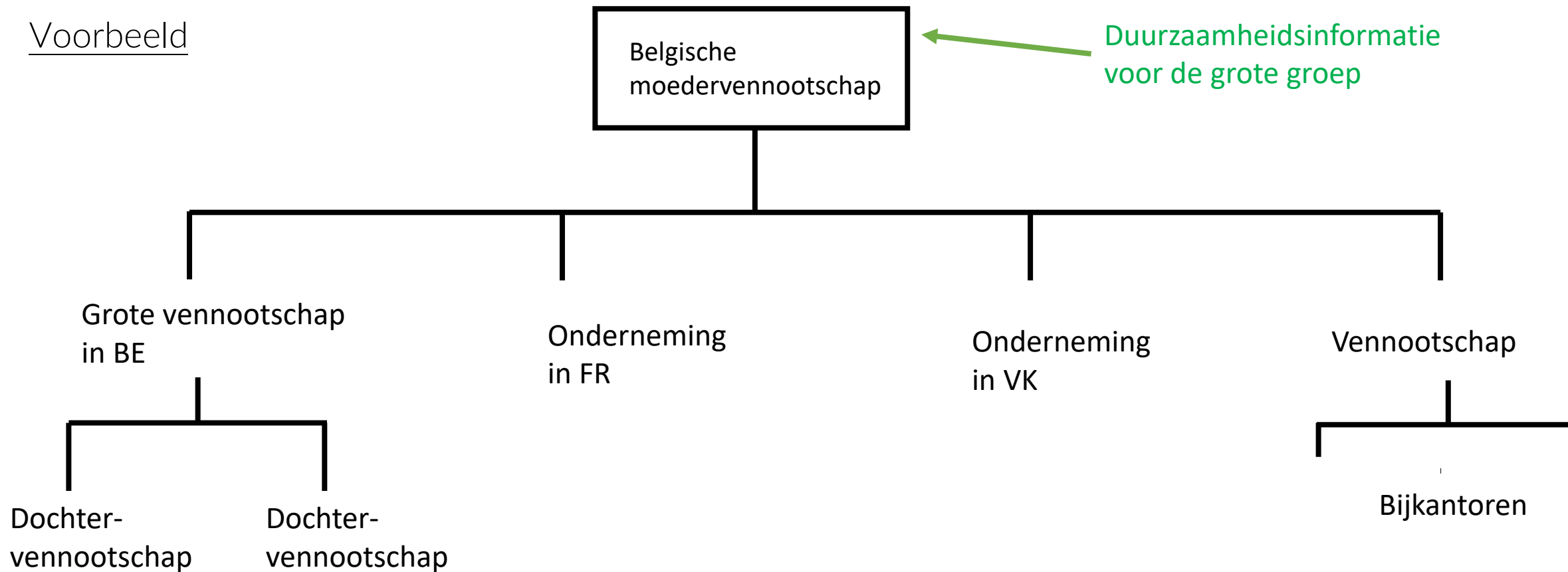
Dochtervennootschappen worden vrijgesteld voor de openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie in het jaarverslag

- Wanneer de moedervennootschap geconsolideerde duurzaamheidsinformatie in het geconsolideerd verslag heeft openbaar gemaakt.
- Verwijzing naar dit verslag en naar de vrijstelling
- Verwijzing naar het assuranceoordeel

Vrijstellingen zijn niet mogelijk voor grote genoteerde vennootschappen

Voorbeeld

Richtlijn (EU) 2022/2464 : Belgische moederverenootschap zal voor de groep geconsolideerde duurzaamheidsinformatie in het verslag over de geconsolideerde jaarrekening opnemen

Toepassingsgebied en gefaseerde inwerkingtreding

➤ Boekjaren vanaf 1 januari 2026

genoteerde kleine en middelgrote vennootschappen, uitgezonderd de micro-vennootschappen
(*effecten op een gereguleerde markt*)

➤ Boekjaren vanaf 1 januari 2028

niet-Europese (moeder)ondernemingen met een omzetcijfer binnen EU van 150 miljoen euro met

- een grote dochteronderneming of genoteerde onderneming gevestigd in de Europese Unie
- een bijkantoor met een jaaromzet van 40 miljoen euro gevestigd in de Europese Unie

Controle en sancties

Controle van de gerapporteerde duurzaamheidsinformatie: assurance

De assurance van duurzaamheidsinformatie mag geleverd worden door

- de commissaris van de vennootschap of groep
- een andere bedrijfsrevisor, lid van het IBR
- andere leverancier van assurancediensten (“IASP”), van zodra het wettelijk kader in een lidstaat is voorzien. BELAC is het Belgische accreditatie-orgaan

Controle van de gerapporteerde duurzaamheidsinformatie: assurance

Progressieve benadering

- Eerst: “limited assurance” (beperkte mate van zekerheid)
- Tweede fase: “reasonable assurance” (redelijke mate van zekerheid) wanneer de Europese Commissie auditstandaarden inzake duurzaamheid heeft ontwikkeld

Controle van de gerapporteerde duurzaamheidsinformatie: assurance

Enkele bijzonderheden

- Benoeming: (hernieuwbaar) mandaat van 3 jaar. Wanneer de commissaris de assurance van duurzaamheidsinformatie uitvoert, kan het eerste mandaat korter zijn van 3 jaar.
- Interconnectiviteit tussen de cijfers in de jaarrekening en de duurzaamheidsinformatie
- Assurance gebeurt enkel op de duurzaamheidsinformatie, geen beoordeling van de prestaties van de vennootschap of de groep
- IASP: accreditatie verloopt via Verordening 765/2008

Sancties

- Principe: dezelfde strafbepalingen als bij de verplichtingen inzake de jaarrekening
- Wijzigingen van de strafbepalingen WVV

Voor het niet-nakomen van de verplichtingen inzake de openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie

Voor het niet-nakomen van de verplichtingen inzake de assurance van duurzaamheidsinformatie

Stand van zaken

CSRD: omzetting in Belgisch recht stand van zaken

- Publicatie van de CSRD-Richtlijn op 16 december 2022 in het Publicatieblad van de Europese Unie

Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 537/2014, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn 2013/34/EU, met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen (EER)

- Inwerkingtreding van de CSRD-Richtlijn op 5 december 2023
- Publicatie van de Europese standaarden voor duurzaamheidsrapportage op 21 december 2023 (ESRS)
- Uiterste omzettingsdatum 5 juli 2024

CSRD: omzetting in Belgisch recht stand van zaken

- FOD Economie heeft voorontwerp van wet voorbereid
- Eind 2023: start bespreking van de tekst met de vakministers op federaal niveau
- Adviezen ontvangen van CRB, HRZKMO, HREB, CBN, IBR, ITAA, NBB, Interinstitutionencomité
- Goedkeuring van het voorontwerp van wet tot omzetting op 26 april 2024 door de Ministerraad
- Advies Gegevensbeschermingsautoriteit van 26 juli 2024
- Advies Raad van State van 31 juli 2024

Tot slot

- Voorstelling gebaseerd op de tekst goedgekeurd door de Ministerraad van 26 april 2024
- Volgende stap: parlementaire procedure
- Vragen?

